

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

AK

Poznań

SZWED Irena
zam. TWARDOWSKA
ps. "Muszka"

998/wsk

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

ŚWIED Irena

zam. Twardowska

998/Wsk

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora -

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora -

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) -

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne... ✓

IV. Korespondencja

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

VI. Fotografie

I 11 Relacja słabiwa

- Biogram Ireny Świdłowej przesyła p. H. Nowicka, msp., k. 1s. 12.

Przystąpiła H. Nowicka
L.dz. 338/Wsk/98

I 1111

~~EW~~ EWED TWARDOWSKA Irena ps. "Oleńka" pracownik umysłowy.

Córka Bronisława Szweida z zawodu urzędnika Starostwa Cywilnego i Antoniny z Bartoszewskich. Ur. 22 sierpnia 1913 r. w Poznaniu. Posiada wykształcenie średnie. Była aktywnym członkiem Tow. Sportowego "Sokół". W czasie wojny mieszkała przy ul. Focha 15a /obecnie ul. Głogowska - sburzony domek tuż przy Dworcu Zachodnim/. Pracowała w Hotelu Robotniczym dla Polaków, waletką do Fabryki Samolotów Focke-Wulf. Do ruchu oporu w Wielkopolsce włączyła się w marcu 1940 r. Była łączniczką do specjalnych poruczeń sztabu Poznańskiego Okręgu SWZ/A. Mieszkanie jej rodziców było punktem kontaktowym dla sztabu, kurierów Komendy Głównej, i Okręgu Poznańskiego. Została aresztowana 25 maja 1943 r. przy ul. Focha 80 wraz z oficerem sztabowym mjr Jerzym Kurpiąsem w jego mieszkaniu. Więziono ją w Domu Żołnierza a potem w Fortcu VII gdzie pozostała do 30.11.1943 r. kiedy to przewieziono ją do Żabikowa, a 5 kwietnia 1944 r. do obozu koncentracyjnego w Ravensbrück. Fr. obozowy - 34310. 31 sierpnia 1944 r. przewieziono ją do podobozu w Zwettau gdzie 6 maja 1945 r. została oswobodzona przez Wojska amerykańskie. Popowrócie do Poznania pracowała kolejno w Poznańskich Zakładach Środków Odżywczych, w fabryce "Goplar", a ostatnie lata do emerytury w 1975 r. w Miejskich Zakładach Mleczarskich jako kierownik działu rozliczeń.

W związku z jej działalnością aresztowano również jej matkę Antoninę. Po kilku tygodniach zwolniono, aresztowano ponownie, a następnie wysłano do obozu koncentracyjnego w Ravensbrück. Za swój trud żołnierski Irena Szweid została odznaczona Krzyżem Walecznych.

W 1971 r. I. Sz. wyszła za mąż za Zygmunta Twardowskiego, ppor. 15 pułku Ułanów Wielkopolskich, kawalera orderu Virtuti Militari.

112

OKBZH Poznań. 0/8r. OKP KO/2/70 r. 1970

Pamiętniki ocalałych. Wspomnienia więźniów hitlerowskich
miejsc kaźni w Wielkopolsce. Aleksandra Bielerzewska,
Przetwornice było naszą dewizą. Wydawnictwo Poznańskie 1983.

III

IX

I

I

II

III

IV

III 15 Inne

- notatka wspominiąca m.in. Irenej Bened, okrę. (org.), k. l. s. 1-2

III 5/1

4 miesiowan kurs. waler. w atorek
kryz 6 Ciarny miał rabraci do 4 ty
i dlaysz popycosone p 2 pioviz.

3 m. po arest. popycosonea Kurp w
Fort i osadzone " bumbone pod ochra
k 2 abrl. od 30. XI. 43 do III/44
w Kar. do VIII stjd do malego
oboru " Sudeck Zoodau - fabryka
ponem. zbroj.

do Kar. razem z Kallius Sn.

w domu z. widziala Baraga
Ciary arest. X/43 razem z zbroj
rostrul w 7 ab. 10/10/44

Jawonli tad pot. arestowa
ob predst. pnyotat gozys dli
spicla 5 w opatryli 4 w ealy
zynn i Arbeitsbuch.

blizon kontakt z karieu plus
fital. - Cieruniejski - Jencye-ul.
Zurawia.

III 152

Jr. Sued - ul. Mars. Focha 152
punkt kontaktowy dla Mercedes 74. i 50j.
Pom

Jony - Mars. Focha 80 / III

as. 25. 4. 43

^{nie prawniczy}
Jony + Kar + math + gospodarz Marsi kolonij
Focha - pracownik i Fobke - wulf - jako
pomoc biurowa w hist. robotach dla Pol.
(ul. Holenderska)

mieszkała w Jus. był kierownik arch. P.
Barney - kielce.

war przy. putlowa

Smor. - inżynier

Treinf's Gieseler (holend.)

Stute }
Doru Ziel - 24 godzi potem Fort de 30. XI
potem Haber.

prestuch. obrot 6X - Stute, 1x kille

Math - architekt. przy Focha 80 u Kury.

- shed 15 zabrano na Focha 15 a
gdzie robisz

AK
Poznań

SZWED Irena

zo.m. Twardowska

ps. „Muszka”

998/WSK

SZWED

Irma

SZWED Jrena

